

IZHAJA VSAK DAN

Ob nedeljah in praznikih ob 5, ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Pesmišne šte. se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih lekarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele šte. po 5 nvč. (10 stot.)

PLAČI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 belene. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. smrtne, zahvalne, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 30 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka naslednja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdajo „EDINOSTI“ stane: 120 K, celo leto Kron 5-20, za pol leta Kron 2-60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepranovana pisma se ne sprejemajo in rokopi si ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije se pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom).

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lektorski korektorji lista „Edinost“: Natassila Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poročilom v Trstu, ulica Giorgio Galatti šte. 20.

Polno-hranilni račun šte. 841-652. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

Pogajanja za premirje.

SOFIJA 15. (Izv.) Ruski poslanik v Sofiji Nehljudov, je danes v imenu Srbije in Grške sporočil bolgarski vladi, da je Srbija pripravljena ustaviti nadaljne operacije, če dobi razven okupiranega ozemlja za čas premirja tudi Kočano. Tudi Grška je pripravljena ustaviti sovražnosti, če ji Bolgarska odstopi trikot Solun, Seres, Orfano. Poslanik Nehljudov je dal za odgovor 48 urni rok.

DUNAJ 15. (Izv.) Srbski ministrski predsednik Pašić je danes odpotoval v Niš, kjer se sestane z grškim ministrskim predsednikom Venizelosom in črnogorskim ministrskim predsednikom Vukotićem. Na konferenci vseh treh premierjev, ki se bo vršila v Nišu, se bo razpravljalo o mirovni pogodbi, ki naj jih stavijo zavezniški Bolgarom. Zelo težavno bo priti do sporazuma. Dočim zastopa Pašić zelo zmerno stališče in nikakor ni zato, da bi se Bolgarsko oropalo teritorija, do katerega ima svojo popolno pravico in katero si je priborila v boju s Turčijo s krvjo, se Grki nočejo zadovoljiti „samom“ z mejo reke Meste, ampak zahtevajo tudi Kavalo.

Bolgarska pod nobenim pogojem ni pripravljena sprejeti takih mirovnih pogojev in čeravno je v pricipu že sklenila odpustiti svoje delegate v Belgrad, da se pogajajo s Srbijo, je vendar pripravljena vstrajati v odporu tudi še naprej, če bi Grki zahtevali Kavalo. Prešerne grške zahteve niso naletele na odpor samo v Srbiji, ampak tudi v Evropi sploh in splošno se poudarja, da zahteva Grška Kavalo zgolj radi tega, da bi tako ščitila trgovske privilegije Soluna.

Na vsak način pa je nujno potrebno, da se kmalu sklene premirje, kajti rumunska nevarnost postaja vedno večja; poluradno se namreč poroča, da bodo rumunske čete nadaljevale prodiranje iz Dobriča in tudi preko Donave proti Plevni.

Rumunska akcija grozi izzvati nove komplikacije, kajti Rusija pod nobenim pogojem neče dovoliti obširnejših rumunskih operacij na Bolgarskem in ruski armadni zbori v Besarabiji so že pripravili za vsak slučaj. Avstrija in Italija se dobro zavedata nevarnosti, ki lahko nastane iz rumunske agresivnosti in hočeta radi tega napraviti novo demarš v Bukarešti. Grof Berchtold je že odpotoval v Ischl, da si izprosi od cesarja odobrenje za nadaljne svoje korake, ki jih namerava napraviti skupno z Italijo. Zanimivo je, da se je Nemčija sedaj popolnoma umaknila. Nemčija se namreč odločno zavzema za grške interese ob Egejskem morju in za grško Kavalo, dočim stoji na Dunaju na stališču, da je to v nasprotju z avstrijskimi gospodarskimi in političnimi interesi.

Na Bolgarskem vedno bolj prevladuje duh pasivnosti. Opozicija poudarja, da treba iti do skrajnosti; armada naj se brani dokler se more, kajti Bolgarska tako ne more več izgubiti kakor že zahtevajo Srbi in Grki sedaj.

BELGRAD 15. (Kor.) Ministrski predsednik Pašić je danes ob dveh popoldne odpotoval s posebnim vlakom v Skopje, kjer se sestane z Venizelosom in Vukotićem, da se določijo mirovni pogoji. Vladni

organ „Samouprava“ izvalja pri tej priliki, da so zavezniški na rusko intervencijo takoj zadovoljivo odgovorili in izjavili, da samo pričakujejo bolgarskih pooblaščenecv glede sklenitve preliminarnega miru. Tem večje začudenje pa vzbuja radi tega postopanje Bolgarske, ki skuša odvrniti krivdo s sebe. Neodkritost Bolgarske vlade mora vzbuditi v zavezniških novo nezaupljivost in vznemirjenje. Dvournna politika, katero hoče Bolgarska voditi tudi še naprej, je postala sedaj nemogoča.

DUNAJ 15. (Izv.) V političnih krogih se danes zvečer z vsoto gotovostjo zatrjuje, da je Bolgarska sprejela ruski predlog na direktna pogajanja in izjavila, da je pripravljena garantirati, da med premirjem ne bo skušala ojačiti svojih vojaških pozicij in sicer s tem, da takoj demobilizira. V podučnih krogih se naglašja, da je v očiščeni tem okoliščinam pričakovati skorajšnje zaključitve premirja.

Sporazum med Srbijo in Bolgarsko ne dela nobenih težav. Srbija kaže v svojih zahtevah zmernost in politično treznost, zato pa so grške zahteve vedno bolj eksorbitantne. Grška zahteva namreč vse ozemlje do roke Meste in severno Melnik in Nevrokop. Dalje hoče tudi avtonomijo Trakije in sicer pod grško upravo. Jutri dopoldne se bo vršila v Nišu konferenca vseh treh zavezniških premierjev, ki bo določila skupne mirovne pogoje. Če ostane Grška intransigentna, ni izključeno, da ne bo vmešala v balkanske spore Evropa.

Po privatnih vesteh, so bolgarski delegati že prispeli v Belgrad.

SOFIJA 15. (Kor.) Po informacijah tujakajšnjih diplomatskih krogov je Grška zopet poostila svoje zahteve za ustavljenje operacij, vsled česar je vprašanje sklenitve premirja postalo zopet dvomljivo.

PETROGRAD 15. (Kor.) „Rječ“ poroča iz jako zanesljivih virov, da smatrajo velekdineti grške zahteve kot odločno pretrane in nikakor ne bodo prepustili, da bi bila Bolgarska oropana egejske obali.

PARIZ 15. (Izv.) „Figaro“ javlja iz Petrograda, da je Bolgarska že privolila v direktna pogajanja in pristala na to, da Srbi in Grki obdržijo, kar so zasedli. Vest se označuje za netočno.

DUNAJ 15. (Izv.) „Neue Freie Presse“ poroča, da aspirirajo Srbi na lastno egejsko pristanišče, ki naj bo Lagos. Med Srbi in Grki obstoji baje dogovor, ki garantira Srbiji prost dohod k pristanišču Lagos. Vest „Neue Freie Presse“ se od nikoder ne potrjuje.

BELGRAD 15. (Kor.) Odgovarjajoč na izvajanja raznih srbskih listov, poudarja oficijozna „Samouprava“ v svojem današnjem uvodniku, da nikakor ni umestno zagovarjati stališče, da mora vsaka država obdržati to, kar si je priborila z orožjem. Nikdo v Evropi ne pripozna tega principa, ki je škodljiv in nevaren. Srbija je le izjemoma lahko zagovarjala to stališče napram Turčiji, a tekem vsiljene ji vojne z Bolgarsko se je Srbija borila le za princip ravnateljstva na Balkanu. Seveda pa mora Srbija po vojni in z ozirom na žrtve, katere ni ona zakrivila, spremeniti svoje teritorialne zahteve in na drug način zavarovati svoje meje. Četudi je srbska armada zmagovita, pa vendar ne bo pozabila na princip ravnateljstva.

— Ali ga poznaš, da veš to?

— Vem za njegove razmere — je odgovoril mr. Cataret. Je že dolga leta tu. Ravnatelj ga ima v službi le iz usmiljenja. Ubog človek je, ki se mu je zgodilo veliko zlo.

— Kako to?

Bila je Dora, ki je vprašala to skoraj popolnoma malomarno, kakor da bi življenje ubogega statista ne bilo vredno, da bi se zmenila zanj.

— Na oni način, na katerega postane nesrečnih največ ljudi. Po neki ženski!

— Aha! Po kaki ženski gledališki močnolci — je rekel Pavel Chailis smeje. — Kakor se vidi, se interesiraš za tega ubogega človeka, Cataret.

— Da, to se pravi, interesiral sem se zanj, ko sem izvedel njegovo zgodbo. Minilo je več kot leto dni, kar so mi jo pripovedovali, toda napravila je globok vtisk name. Ali vas ne dolgočasim, gospa Chailisova?

— Niti najmanj, le pripovedujte!

— Moja soproga in jaz sva bila preteklo leto tu v premoru naju je neki moj prijatelj popeljal na oder, in življenje in vrnjenje za kulisami je mene in ženo silno kratkočasil. Moja Alice je brinetka, kakor vi, gospa Chailisova. Govoril sem o vaši vnanosti, ker je mogoče kaj v zvezi s tem,

težja, katerega nikakor ne misli kršiti. To bo nova zasluga srbske diplomacije.

Grški mirovni pogoji.

ATENE 15. (Uradno.) Ministrski predsednik Venizelos je imel v grškem glavnem stanu dolgo konferenco s kraljem Konstantinom ter se poda v Niš h konferenci s Pašićem. Grška je formulirala svoje mirovne pogoje tako-le:

Grška je pripravljena ustaviti nadaljne operacije šele takrat, če Bolgarji na bojišču samem sprejmejo naslednje pogoje za definitivni mir:

1) Bolgarska odstopi vse od zavezniškov zasedene teritorije.

2) Plača primerno odškodnino za vojne stroške in posebno odškodnino prebivalcem vseh onih mest in vasi, ki so bile upostošene.

3) Bolgarska poda garancijo za življenje in imetje Grkov v Traciji, zlasti pa mora garantirati za njih versko in narodno svobodo.

4) Bolgarska armada mora demobilizirati tekom za-to natančno določenega roka.

Rumunske operacije.

BUKAREŠT 15. (Kor.) Uradno se poroča: Rumunska kavalarija je dne 13. t. m. ob 11 dopoldne zasedla Dobrič in Balčik, ne da bi našli na kak odpor. Istočasno je oddelek pehote, konjenice in artilerije zasedel tudi Turtukajo. Vse ozemlje med staro mejo in linijo Turtukaja-Balčik se nahaja sedaj v oblasti rumunskih čet, ki nimajo zaznamovati nobene izgube.

DUNAJ 15. (Izv.) Oficijozno se javlja: Močni rumunski oddelki so danes prekorčili Donavo pri Vidinu in Rahov. Prodiranje rumunske armade proti Sofiji se je že pričelo.

Z balkanskega bojišča.

ATENE 15. (Kor.) „Agence d'Athènes“ poroča: Po precej hudem boju so Grki zasedli danes Dramo. Bolgarji so na begu zažgali vas Duxato in masakrirali 50 prebivalcev.

SOLUN 15. (Kor.) Včeraj se je vršilo tu velikansko zborovanje, katerega se je udeležilo več tisoč ljudi. Po govornih zastopnikih vseh treh navzočih plemen je bila soglasno sprejeta resolucija, v kateri se izraža globoko ogorčenje in stud nad bolgarskimi grozodejstvi.

BELGRAD 15. (Kor.) Po poročilih iz Skopja, se je prebivalstvo v macedoniji vrnilo iz eksarhatske cerkve v patrijarhatsko cerkev. Metropolit bolgarske eksarhatske cerkve so zapustili svoje dijeceze in odšli na Bolgarsko.

SOLUN 15. (Izv.) Pod razvalinami zžganega mesta Seresa so našli dozdaj 50 trupel, ki so bila z bajoneti od Bolgarov prebodena. Bati se je, da se jih najde še več. Grki so eno mošejo, katero so bili Bolgarji v cerkev izpremenili, Turkom vrnili. Predstojnik judovske občine je solunskemu nadrabinu sporočil, da so Bolgarji porušili sinagogo, šolo in 177 judovskih hiš ter ves trg opleniili. 20.000 ljudi je brez strehe.

SOFIJA 15. (Izv.) Car je poklical k sebi vodjo demokratov, Malinova, in druge načelnike strank. Vodstvo liberalne stranke je izročilo carju pismo, v katerem zahteva popoln preobrat sedanje politike.

zakaj se je stari mož tako zaveoval v gospo Chailisovo. Za blondinke se nikdar ne meni. Alice in jaz sva se izprehajale med kulisami semtertja. Kar naenkrat je planilo proti moji ženi nekaj, kar je bilo v sredi med čarovnico in škrtom, in jo pograbilo.

Alice je prestrašena zakrčila in se me oklenila, toda oni človek jo je držal s svojimi mišičavimi rokami kakor v kleščah.

— Mala Fay — je rekel. — Govori z menoj, mala Fay.

Govoril je angleški, toda bil sem tako prestrašen, da to niti ni vzbudilo moje pozornosti, in ko sem skušal pomiriti njega in odvzeti Alice, je prišel ravnatelj.

— Morate mu oprostiti, gospod — je rekel. — Ne stori nič žalega. Domisljuje si, da pozna to damo. To ni Fay, Johnny — je dostavil, obrnivši se k njemu, ki je takoj na te besede izpustil roko moje soproge.

— Prestrašil si to mlado damo.

— Videl nisem nikdar kaj tako žalostnega, kot je bil izraz, ki je pri teh besedah hušnil preko njegovega naminkanega obraza.

— Pa saj sem jo videl, moja mala Fay. Saj je bila tu.

— Mislil samo, da si jo videl, Johnny. Pojdi na svoje mesto.

— O, saj grem — je rekel ubogi člo-

Kolera v Belgradu.

ZAGREB 15. (Izv.) Hrvatska vlada je dobila obvestilo, da je v Mitrovici ob Savi zbolel mornar Spirić, uslužben pri neki belgrajski parobrodni družbi, na znakih kolere. Varnostne odredbe na meji so radi tega še bolj poostrene, ker obstoji nevarnost, da se zanese kolera tudi v Avstrijo. V Belgradu je bilo dosedaj 68 slučajev kolere, med temi 23 smrtnih.

Prodiranje turške armade.

CARIGRAD 15. (Kor.) Turška armada je zasedla Rodosto in Čorlu. Bolgarji se polagoma umikajo.

Rusija se pripravlja.

RUKAREŠT 15. (Izv.) Potniki iz južne Rusije pripovedujejo, da je Rusija pripravila ves železniški material v Besarabiji za vojaške namene in da blagovnih vagonov ni mogoče več dobiti na privatno razpolago.

Grey o mednarodnem političnem položaju.

DUNAJ 15. (Izv.) Veliko senzacija vzbujala danes dejstvo, da je angleški zunanji minister Grey tekom 24 ur že drugič podal v parlamentu izjavo o mednarodnem političnem položaju, v katerih pozivlja velesile k nadaljni solidarnosti. Današnja izjava je bila jako ostra in je Grey naglašal: Od začetka balkanske vojne je politika velesil obstojala v tem, da so ostale v medsebojnih stikih in se vzdržale vsake nasilne intervencije v svrhu miru na Balkanu. Čisto izključeno pa je, da bi se mogla ta složnost vzdržati, kakor hitro bi kaka posamezna velesila opustila to politiko.

Greyjeva izjava naj spravlja dunajski politični krogi na eni strani v zvezo z ruskimi mobilizacijami v Besarabiji, na drugi strani pa z novim preobratom avstrijske politike, ki se zgodi baje jutri, ko pride Berchtold k cesarju.

Avstrija in Nemčija.

MAGDEBURG 15. (Izv.) „Magdeburger Zeitung“ prinaša senzacionalen, očividno inspiriran članek, ki konstatira nesporazumljenja, ki so nastala med Avstrijo in Nemčijo. List opozarja na razne note in komunikacije oficijozne „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“, ki so v ostrem nasprotju s politiko dunajskega kabineta in katere note je avstrijski korespondenčni urad popolnoma potlačil. „Magdeburger Zeitung“ konečno opozarja na dejstvo, da se nemški konzuli na Balkanu naravnost izogibljajo vsakih stikov z avstrijskimi konzuli, zasledujoč pri tem nemške trgovske interese na troške Avstrije.

Afera Schmutz-Nicolich.

PULA 15. (Izv.) Da je za izdajstvo malo ali nič dokazov, za to je precej zanesljiv znak dejstvo, da je policija pred nekaj dnevi dala Schmutza zdravniško preiskati. To bi kazalo, da se stvar suče okolo spolne perversnosti. Čuje se že, da bo Savo skoro izpuščen iz zaporja. Zdi se, da je le zato prišel v to afero, ker si je od Schmutza in Nicolicha izposodil denar.

Poziv narodu na Goriškem v resnem trenutku.

Pisec teh vrstic se je mudil minolega tedna — zadnjega pred volitvami v splošni kuriji — v goriških gorah. Kakor zaveden

vek s takim glasom, da so pritekale Alice solze. — Nisem hotel nikogar ostrašiti. Mislim sem, da je moja mala Fay, ki mora biti sedaj že velika.

— Mislite si lahko, da me je zanimal ta čudni človek in gledališki ravnatelj mi je povedal vso njegovo zgodbo. Mož je Anglež, je imel velikansko premoženje in je živel z njim tu v Parizu prav veselo, razuzdano življenje. Kar se je pojavila v veliki operi plesalka, katere temna lepota je zmešala glavo vsem. Vse mogoče stvari so se pripovedovale o njej. — Nekateri so govorili, da je hči nekega španskega velikaša. — Drugi so zopet trdili, da je neka preoblečena italijanska kneginja. Manj romantično misleči ljudje so zopet rekli, da je najdenka, ki da so jo potepajoči se komedijanti prodali gledališkemu ravnatelju.

Bila je to mademoiselle Felice — drugega imena niso vedeli, a ves Pariz se je navduševal zanj.

Tako se je dogodilo, da je med drugimi omamila tudi tega Angleža, čigar imena se sedaj ne morem spomniti. Bil je mnogo bogatejši, nego vsi drugi njeni častilci, in pridobil si je nagrado, po kateri jih je stremelo toliko. Mademoiselle Felice je brezdomno izvolila zaradi njegovega denarja in se poročila z njim.

(Dalje.)

PODLISTEK.

Izobčenka.

Kriminalni roman.
iz angleščine prevlel Ivan Dolenc.

Dvajseto poglavje.

Žalostna povest.

— Zdi se mi, kakor da bi te v resnici gledal, Dora — je rekel stotnik Chailis, gledajoč s kukulom na oder — in kako grozljivo neprimeten obraz ima ubogi človek. Skoraj da spada bolj v blaznico, nego na operni oder.

— To mi gotovo zelo laska, je rekla Dora, lahko se smehljajoč. — Vsedem pa se raje tukajle sem, mr. Cataret. Ni prijetno človeku, če ga ljudje opazujejo.

— Toda tu ne bodele videla tako dobro, gospa Chailisova — je rekel Malcolm Cataret in se jej umaknil.

— Slišala bom ravno tako dobro, in to je vse, kar zahtevam — je odgovorila in se vsedla nekoliko v ozadje.

— Sirmi je še vedno gor — je rekel stotnik Chailis. — Kako neprimetno lice ima.

— Ni čuda. Saj je polublazen.

Slovenec, ki že leta z zanimanjem sledim vsem pojavom v slovenskem narodnem življenju, sem se seveda živo zanimal tudi za vse pojave sedanjega volilnega gibanja. Prišla mi je bila, da sem se razgovarjal z ljudmi različnih struj. In čul sem marsikaj zanimivega in tudi zelo značilnega za desorganizacijo, konfuzijo in politično desorientacijo, ki je zavlada na Goriškem in ki pravi, kako daleč je naše ljudstvo — govorim o gorah — od razsodnosti in politične zrelosti, oziroma iste samozavesti, ki tudi z dejanjem uveljavlja, kar govori lastno prepričanje.

Razgovarjal sem se z ljudmi, ki so došli kakor najvernejši pristaši dr. Antona Gregorčiča prišli na zastavo tega goriškega politika. In tu moram posebej poudariti dejstvo, da so ti nekako zbegano zmajevali z glavo, ker niso mogli pojmiti, kako naj bi bil isti dr. Gregorčič, ki so ga ob zadnjih volitvah slavili in izbirali kakor solnce goriških Slovencev, kar naenkrat postal posebej zlo, ki je prineslo tolike nesreče in škode nad slovenski del dežele Goriške?!

Naravno, da me je zelo zanimalo, kako mislijo ti ljudje voliti? Na tozadevno vprašanje sem dobil odgovor, ki me je frapiral. Odgovorili so, da bodo volili proti starostrujarjem, torej proti — dr. Antonu Gregorčiču! Na to sem želel pojasniti za to nesoglasje med prejšnjimi dvomi in tem nameranim činom. A to pojasnilo — to moram že odkrito povedati — ne daje posebnega častnega spravevala o politični zrelosti, samozavesti in moztosti dotičnih volilcev. Odgovorili so mi namreč: Kaj čete, kopa — gospod take hočejo!

Pa pustimo te nerazveseljive pojave, ki sem jih omenjal le zato, ker pričajo, kako se je vsled zastupljajočih strankarskih in osebnih — da, tudi osebnih — strasti zamerjala javna vzgoja, kako popolnoma nedostaja odločnosti, poštenega prepričanja in recimo, tiste morale, ki ne dopušča človeku, da bi storil kaj, kar se mu ne zdi prav in pravično. Grenka sodba je to, ki sem jo izrekel tu, ali potrebna, ker le odkrito spoznavanje slabosti more dovesti do ozdravljenja.

Govoril sem tudi z nekim rodoljubcem, ki sicer ni zaprisežen liberal, a tudi ne pristaš ne staro- ne novostrujarjev. Ta mož mi je pripovedoval o pogovoru, ki ga je imel z nekim mladim kapelanom, naravnost fanatičnim novostrujarjem. Moj informator je apostrofiral g. kapelana, kako to, da letos toliko rohne proti novostrujarjem in dr. Gregorčiču, dočim puščajo „liberalce“ skoro popolnoma pri miru?! Iz gospod kapelan je odgovoril: Čemu proti vam, saj vas itak ni več!!

Da umemo ves pomen in usodnost tega odgovora, moramo imeti pred očmi dejstvo, da ti novostrujarski derviši proglašajo za liberalca vsakogar, ki ni brezpozorno žaljivi in ki se ni z dušo in telesom priklonil k njihovi stranki — kakor pravilo — načel. Naj je kdo še tako veren človek, naj tudi najvestneje vrši svoje verske dolžnosti, naj je tudi znano o njem, da se ni nikdar identifikiral z liberalno strujo: čim je toliko narodnjaka v njem, da radi narodnega načela ne more iti z novostrujarji, je že liberal, je že sovražnik vere in duhovščine, je že izobčenec iz našega „vernega in dobrega ljudstva.“ In taki-le petelinji ne ostajajo na pol pota, marveč grede do skrajne konsekvence. Identifikujoč svoje namene in osebne ambicije z interesom vere in cerkve, so hitro gotovi s svojim toliko držnim kolikor krivičnim zaključkom: ker je naše ljudstvo verno, je tak človek sovražnik tega ljudstva!! Stigmatiziran je. Če torej tak-le fanatični novostrujar meni, „saj vas ni več“, si moramo to njegovo sodbo tolmačiti tako, da na Goriškem ni več narodnjakov, da ni več ljudi, ki menijo, da se tudi v imenu vere ne sme in da tudi ni treba potajevati narodnega načela, da mora biti torej vsakemu poštenemu Slovencu — poštenemu v tem smislu, da mu je na srcu slovenska in slovanska bodočnost našega naroda — narodno načelo vrhno, načelo vseh načel!! Načelo novostrujarjev je: čim prihaja narodni princip v navskrižje z njihovimi „načeli“, naj načelo narodne odločnosti odleti v jarek! Gorje za našo narodno stvar na Goriškem, ako bi tam absolutno zvala „načela“ novostrujarska! To bi pomenjalo za nas narodno abdikacijo, naši narodni misli bi bila odrezana krila, nesposobni bi bili za vsak pomenen narodni polet in na Goriškem bi imeli pač „naše dobro ljudstvo“, ne bi imeli pa odločenih ponosnih, zavestnih borilcev za narodno bodočnost proti komursidobi.

Velika nevarnost, ki grozi slovenski stvari, nas je prisilila, da smo v tem važnem momentu izpregovorili narodu na Goriškem to resno besedo. Volilci! Odgovorite si na vprašanje: ali naj se na Goriškem ohranimo in narodno napredujemo, ali pa narodni princip zakujemo v verige „načel“. ki to načelo negirajo, čim je na poti gotovim strankarskim pohlepnostim in osebnim ambicijam.

Boj proti narodni misli se je pričel s krikom proti „absolutni narodnosti“. Mi pa pravimo odkrito in brez strahu, da moramo biti vsi absolutno na-

rodni, če hočemo odbiti vedno huje pritiskujoči tujinski navai. Absolutno narodni namreč v smislu, da naša strankarska stremjenja nikjer ne ovirajo brezobzirnega skupnega boja za naša narodna prava — za bodočnost in primerno moč našega naroda v deželi! Kdor ne more, ali noče tega, ta je izdajica svojega naroda!! Volilci! Dokažite na predstojeh volitvah, da nečete nositi na čelu znaka izdajstva na eksistenci in napredka svojega naroda! In še nekaj pomislite! Nesrečni režim Pajerjev vam govori, da vsako upadanje narodne odločnosti na slovenski strani služi tudi gospodarskemu podrejanju slovenskega dela dežele Italijanskemu.

Volilci! Razvite na predstojeh volitvah slovensko narodno zastavo in volite može, ki jim strankarska strast in sebičnost nista skaliha vida in zakrnila src! V boj za zmago narodnega principa, ki je edini solidni fundament za vsak naš napredek politični, kulturni, socialni in gospodarski!

Deželnozborske volitve na Goriškem.

Konč i izid volitev v slošni volilni kuriji v političnih okrajih sežanskem, goriskem in tolimskem je po uradnem poročilu sledeč:

Oddanih je bilo 16288 glasov; neveljavnih je bilo 187 glasov, veljavnih glasov potemtakem 16101. — Dobili pa so:

samostojni kandidati je:	
dr. Gregorin	5025 glasov
Kovač	5134 "
Miklavč	5080 "
klerikalni starostrujar:	
Manfreda	2922 glasov
skupna klerikalna kandidata:	
Fon	9142 glasov
Grgič	8918 "
klerikalni mladostrujar:	
dr. Breclj	6322 glasov
soc.-demokratski kandidati je:	
Mozetič	1661 glasov
dr. Tuma	1760 "
Vrčon	1737 "

Razpršenih glasov je bilo 165.

Ker znaša absolutna večina 8052, sta potemtakem definitivno izvoljena klerikalna skupna kandidata Fon in Grgič, dočim pa je potrebna

ožja volitev

med samostojnim kandidatom Kovačem in klerikalnim novostrujarjem dr. Brecljem.

K izidom v posameznih občinah naj dodamo še izida v sledečih dveh občinah:

Štjak: dr. Gregorin 49, Kovač 42, Miklavč 42; Manfreda 0, Fon 89, Grgič 89; dr. Breclj 85, socialisti po 6.

Kopriva: dr. Gregorin 10, Kovač 8, Miklavč 7, Manfreda 14, Fon 24, Grgič 21, dr. Breclj 8, Mozetič 7, dr. Tuma 6, Vrčon 7.

Apelujemo na volilce, naj storijo svojo dolžnost in pošljejo v deželni zbor samostojnega kandidata Ignaca Kovača, župana v Ajdovščini. Kovač je mož naroden, ki pozna težnje našega ljudstva in bo izboren zastopnik volilcev splošne kurije, ker je odločen, dasi miren ali preudaren mož.

Ako pa bi prišel v goriški deželni zbor dr. Breclj, bi zanesel v deželni zbor še večje sovraštvo nego je bilo v problem deželnem zboru, ker se sovražijo do skrajnosti novostrujarji in starostrujarji in ni misliti, da bi se ti ljudje spametovali in delali v deželnem zboru v dobro goriškega ljudstva. Dr. Breclj sili tudi k poslancem laške klerikalne zranke, in mu ni mar za nikak stik s slovenskimi poslanci. Opravičen je torej vsik: En slovenski poslanec bo manj, če pride dr. Breclj v deželni zbor! Zato, volilci, ne volite ga!

Poražen je dr. Gregorčičev kandidat Manfreda in z njim je poražen dr. Gregorčič. Na njegovo mesto v SLS stopi dr. Breclj, ako bo izvoljen v nedeljo.

Dr. Breclj pa ne sme kvšku! To je parola zavednih volilcev za ožje volitev nedeljo 20. t. m.

Udeležba na Krasu je bila minimalna. Ne bomo iskali vzrokov temu, apelujemo pa še posebej na Kraševce, naj gredo v nedeljo na volišče. Nedelja bo zgodovinski dan: ali pustimo kvšku zrasti strupeni fanatizem kranjske vrste, ali ga stremo tako, da vsčeto goriškim Slovincem pametnejši časi nego so bili v minotem desetletju!

Domache vesti.

Imenovanja na Družbinah zavodih v Trstu. Družba sv. Cirila in Metoda je imenovala v svoji zadnji odborovi seji sledeče učiteljsko osebje definitivno na svojih šolah v Trstu: Egon Jezeršek, Marija Baran, Klotilda Burger, Ama-

lija Hartman, Marija Heren, Marija Kmet, Marija Medič in Marija Pfeifer.

Promocija Starejšina akad. teh. druživa „Triglava“, gospod Vekoslav Vrščič, je bil v soboto, dne 12. julija, promoviran na c. kr. Karol-Francovem vseučilišču v Gradcu za doktorja prava. Iskreno čestitamo!

Oproštajno „Zbogom“! Vračajući se u službu srpskih autonomnih škola u Bosni i Hercegovini ovim putem kličem svima svojim prijateljima usrdno oproštajno Zbogom! Risto Misita, učitelj sspke škole.

Na slovenski trgovski šoli v Trstu se je zaključilo šolsko leto dne 9. t. m. Šola je zasebna s pravico javnosti in daje obsolventom vse ugodnosti, ki so združene s pravicami javnih šol, poleg tega pa za vključeno strokovno izobrazbo, vzgaja po svojem namenu samostojno in službeno osebje za blagovno trgovino in nudi zlasti sinovom srednjih trgovcev in obrtnikov priliko, da se hitro in temeljito izobrazijo v trgovskih predmetih. Odhodno spravevalo nadomešča dokazilo o pravilno dovršeni učni dobi o trgovski obrti in torej učenec, ki je z dobrim uspehom končal to trgovsko šolo, ni dolžan služiti kot vajenec in obiskovati trgovske nadaljevalne šole, obenem pa tudi upravičuje odhodno spravevalo za samostojno izvrševanje trgovske obrti, če so seveda dani vsi drugi pogoji. Absolventi so sposobni za kontoriste, korespondente in knjigovodje po trgovinah in pri denarnih zavodih, a odprta so jim tudi druga pisarniška mesta.

Iz letnega poročila posnemamo, da je poučevalo na zavodu 12 učnih moči. Učni načrt je obsegal 17 obveznih predmetov: verstvo, slovenski jezik, trgovsko računstvo, geometrijsko oblikoslovje, trgovinstvo in menišstvo, dopisovanje in kontorna dela, knjigovodstvo, vzorni kontor, zemljepis, prirodoznanstvo, fiziko, blagovnanstvo, državoznanstvo, stenografijo, lepopisje, italijanski in nemški jezik; ter neobvezni predmet: stroje-pisje.

Poročilo omenja med drugimi v „kroniki“, da so se tudi v minulem letu slovenski denarni zavodi spominjali zavoda in so darovali njegovemu glavnemu skladu: Tržaška posojilnica in hranilnica 5000 K, Trgovsko-obrtna zadruga 5000 K, Jadranska banka 2400 K. Poleg tega je TOZ darovala še 200 K za učila. Podpornemu skladu pa so darovali: Neimenovanec 100 K, podružnica Živnostenske banke 25 K in Jos. Negode 10 K.

Navedli smo nalašč vse darovatelje, kakor jih navaja poročilo, in to pa zato, da moremo konstatirati dejstvo, da se tega tako važnega našega učnega zavoda, ki si ga moramo sami vzdrževati, nista popolnoma nič spomnila dva denarna zavoda, eden slovenski drugi pa češko-slovanski, od katerih bi bili pač lahko pričakovali podpore za našo trgovsko šolo, in to sta Ljubljanska kreditna banka in pa Osrednja banka čeških hranilnic; podpora Živnostenske (25 K) je tudi tako malenkostna napram svotam, ki jih žrtvujeta Tržaška posojilnica in TOZ, da se kar čudimo, kako je mogoče, da imajo slovenski denarni zavodi tako malo ali čisto nič smisla za razvoj slovensko-slovanskega trgovstva v Trstu, s katerim so gotovo v trajnih in dobičkanosnih zvezah. Tu bi pač želeli nekoliko več pojmovanja važnosti Trsta za Slovanstvo, kakor se ga je pokazalo v tej zadevi!

Učencev je bilo na zavodu ob koncu šolskega leta: v pripravljalnem tečaju 27 javnih in 2 privatna, v I. tečaju 30 učencev in 5 aspirantk, v II. tečaju 15; skupaj torej 79.

Po narodnosti je bilo 77 Slovencev oz. Slovenk in 2 Hrvatov, po rojstnem kraju 40 Tržčanov, 6 Istranov, 18 Goričanov, 13 Kranjcev ter po en Štajerc in Korošec. Trgovskih sinov je bilo 21, posestniških in kmetijskih 16, uradniških 18 in delavskih 24. Učni uspeh je bil sledeč: 7 učencev je dobilo I. red z odliko, 38 prvi red, ponavljalni izpit 11, drugi red 14, tretji red 7, neklasificirana sta ostala dva privatista.

Prihodnje šolsko leto se prične 16. septembra t. l. Redni pouk se prične dne 20. septembra. Vpisovanje se bo vršilo dne 16. in 17. septembra od 9 do 12 dop in od 3 do 6 pop. Vsi učenci plačajo pri vstopu prispevek za učila v znesku 4 K, novo vstopajoči pa poleg tega še 5 K vpisnine. Šolnina znaša za redne trgovske tečaje 200 K letno, za pripravljalni tečaj 80 K in se plača v dveh polletnih ali pa 10 mesečnih obrokih.

Za pripravljalni tečaj se zahteva 13 let starosti in dovoljna predizobrazba; za I. trgovski tečaj končana meščanska, nižja srednja šola ali pripravljalni tečaj trgovskih šol. Drugi učenci morajo napraviti sprejemni izpit.

S prihodnjim šolskim letom se otvori prvi tečaj dvorazredne dekliške trgovske šole, ako se zgodi vsaj 20 učenk; če bi pa se jih ne priglasilo toliko, se uvrste kot hospitantke v deški tečaj. Sprejemni pogoji in denarni prispevki so isti, kakor za deško šolo.

Šolski prostori bodo od prihodnjega šolskega leta dalje v ul. Stadlon št. 21., telefonska št. 15 60.

V minulem šolskem letu se je priključila trgovski šoli trirazredna občna obrtna nadaljevalna šola s slovenskim učnim jezikom, ki je obvezna za vse obrtne vajence v Trstu in okolici razun onih, ki obiskujejo italijansko oziroma nemško šolo te vrste. Šolo vzdržuje kuratorij trgovske šole, upravo pa vodi poseben odbor. — Pouk se vrši v vseh treh razredih po 8 ur na teden. Šolsko leto traja od 1. oktobra do zadnje nedelje meseca aprila, pouk pa se vrši ob nedeljah od 8 do 12 dop., ter ob sredo in petkih od 3 do 8 zvečer. Letos se je izredno otvorila šola mesec dni pozneje in sicer z dvema prvima razredoma, in stopajema se otvorita tudi drugi in tretji razred. Vajenci so bili razdeljeni v dve skupini: v I. a razredu so bili vajenci pekovske obrti, v II. b razredu pa vajenci vseh drugih obrti.

K šolskim potrebščinam prispeva ministrstvo za javna dela tretjino, trgovska šola daje brezplačno prostore, razsvetljavo in kurjavo, Jadranska banka, Trg. in obrt. zadruga in Trž. posojilnica in hranilnica prispevalo po K 400 — letno. Pekovski mojstri so naklonili šoli preostanek izprtnih taks v znesku K 45 — in čisti dobiček plesa K 162.

Učencev je bilo v I. a razredu 32, v I. b razredu 28, skupaj torej 60, 59 Slovencev in 1 Hrvat. Naravno vedenje je bilo pri 52 pohvalno, pri 7 povoljno in pri 1 primerno; šolski obisk pri 22 prav marljiv, pri 19 marljiv, pri 13 presledkoma, pri 6 zanikern; napredek pri 10 izvrsten, 15 pohvalen, 10 povoljen, 12 zadosten in 10 nezadosten; neljubašani so bili 3. Po obrti so bili vsjenci: 3 stavbni ključničarji, 3 stavbni mizarji, 1 zidar (2 pomočnika), 4 kleparji, 1 tesar, 3 sodarji, 7 kovačev, 2 strojna ključničarja, pekovi 32 (in 4 pomočniki), krojača 2, čevljar 1, sedlar 1.

Vpisovanje za prihodnje šolsko leto se bo vršilo zadnji teden septembra od 6 do 8 zvečer in pozneje ob času pouka. Vpisnina znaša 2 K. Učenci morajo prnesti s seboj šolsko izpustnico, oziroma zadnji „izkaz obrtne nadaljevalne šole“. Redni šolski pouk se prične 1. oktobra. — Za trgovske vajence se otvori s prihodnjim šolskim letom poseben oddelek in so prav tako dolžni pohajati pouk, kakor obrtni vajenci.

Pomožne ekspedicije Avstrijskega Rdečega Križa v Srbijo in na Bolgarsko. Včeraj so odšli po Avstrijskem Rdečem Križu povodom balkanske vojne opremljene pomožne ekspedicije na mesta svoje določbe. V Belgrad napotjena pomožna oddelka sta odšla ob 9-10 predpoldne z državnega kolodvora na Dunaju. V Bolgarsko določena pomožna oddelka pa sta odšla tudi včeraj ob 6-51 zvečer z istega kolodvora.

Oddelka, ki sta odšla v Srbijo, sta sestavljena: iz polkovnega zdravnika dr. Hugo Kodra garnizijske bolnišnice št. 1, ki funkcija kakor šef prve, in polkovnega zdravnika brambovstva, dr. Josipa Polliaka, brambovskega pešpolka št. 3, ki funkcija kakor šef drugega pomožnega oddelka; notem iz gospodov: višjega zdravnika dr. Edvarda Miloslavicha, garnizijske bolnišnice št. 1, in višjega zdravnika dr. Josipa Bakonyija, vojaške aplikacijske šole (prvi pomožni oddelki); polkovnega zdravnika dr. Otona Steindlerja, polka deželnih brambovskih strelcev št. 3 in višjega zdravnika dr. Friderika Maurerja, garnizijske bolnišnice št. 1, (drugi pomožni oddelki). Dalje je pridodeljenih vsakemu pomožnemu oddelku po 1 podčastnik in 4 sanitetni vojniki, po 8 sester kongregacije služkinj najsvetejšega srca Jezusovega. Kraljeva srbska vlada je izrazila željo, da bi zdravniki, ki so med prvo balkansko vojno razvijali toll blagoslovljeno delovanje, pa tudi sestre-redovnice, katerih požrtvovalno delovanje je dobivalo splošno priznanje, tudi to pot prišli v srbsko glavno mesto. Tudi želja je bilo možno ustreči le glede sester-redovnic, ker treba tudi drugim zdravnikom vojske in deželne brambe dati prilike za nabiranje vojno-kirurških izkušenj.

Bolgarska ekspedicija potuje najprej v Orsovo, potem na parniku podonavske paroplovne družbe, nalašč najtem po Avstrijskem Rdečem Križu, v Somo-vit, odkjer odvede ekspedicijo po bolgarski vladi pripravljeni vlak na določeno mesto. Kakor znano, je rumunska vlada že pred nekoliko dnevi — ob početku proti Bolgarski naperjene vojne akcije — zaustavila ves ladijski obrat od Orsove nizdolu. Iz tega vzroka je bilo zvezno vodstvo prisiljeno v najem posebne ladje, ki sprejme le člane ekspedicije, ki pod zastavo Rdečega Križa uživajo mednarodno varstvo. Tudi v Bolgarsko odhajajoča ekspedicija se deli v dva pomožna oddelka. Prvi bo pod vodstvom štabnega zdravnika dr. Josipa Schäfflerja garnizijske bolnišnice št. 9 v Trstu. Temu so podrejeni polkovni zdravnik dr. Alfred Kirchenberger garnizijske bolnišnice št. 19 v Požunu, višji zdravnik dr. Ladislav Balog vojaško-zdravniške aplikacijske šole in zdravnik-asistent dr. Robert pl. Pečič, sekundarni zdravnik v bolnišnici Rdečega Križa hiša Rudolfincev na Dunaju; potem 1 podčastnik, 4 sanitetni vojniki in 8 sester Rdečega križa (Rudolfink).

Kakor šef drugega pomožnega oddelka funkcija polkovni zdravnik dr. Kamilo Foramitti, deželnoobrambena pešpolka

št. 1, in sta mu pridodeljena polkovni zdravnik dr. Fran Mikule, deželnoobrambenega pešpolka št. 24 in višji zdravnik dr. Rudolf Kaldeck, vojaško-zdravniške aplikacijske šole. Zdravnikom so na razpolago: 1 podčastnik, 4 sanitetni vojaki, 8 sester-redovnic (Frančiškank, misijonark Marije).

Zadnje dni je stavila kraljeva srbska vlada prošnjo, da bi z ozirom na kolero odposlali v Belgrad tudi bakteriologičen laboratorij. Zvezno vodstvo si prizadeva, da čim hitreje ustreže tudi tej želji.

Predavanje o konserviranju sadja in povrtnin prireditelj Kmetijska družba za Trst in okolico v Rocolo, v petek, dne 18. t. m., ob 7:30 zvečer v prostorih „Gospodarsko-konsumnega društva“; v Trstu pa bo v soboto, dne 19. t. m., ob 7:30 zvečer v prostorih „Narodnega doma“.

Okoliščinski vinorejci, sadjerejci! — Poškodbe po pticah na grozdju in drugih sadežih! Velika je škoda, ki jo povzročajo vsako leto razni ptiči kakor škornji in kosi na črešnjah, posebno pa na grozdju in dr. Slamnatil može in druga taka strašila ne pomagajo veliko, tu pomaga le „svinec“. Danzadnem nam prihajajo pritožbe o poškodbah, ki jih povzročajo ti neljubi „gostje“, ki oberejo sedaj enemu celo črešnje, drugemu zopet znatno znižajo in tudi kakovostno pokvarijo viniki pridelek. Res je, da so nam ptice tudi zelo koristne pri zatiranju raznih škodljivcev sadnega drevja, kakor pri pobiranju gosenic t. dr., vendar ni vzroka za bojazen, da bi se s takim streljanjem popolnoma iztrebile; na milijone jih je v mestu, kjer imajo skoraj stalno domovino in od koder polete za časa črešenj in grozdja v celih jatah k našim ljubim okoliščanom „v goste“ ter jim poberejo še tisto, kar jim je pustila toča in raznovrstnejše bolezni.

Sedajti lovski zakon, ki zastopa bolj interese športnikov, kakor kmetov, je pa zelo strog in slabo se dogodi tistemu, ki se drzne brez vsakega dovoljenja višjih oblasti seči po samopomoči. Da se temu vsaj nekoliko odpomore in ker mnogokrat tudi ne znamo, kam in kako se obrniti in se nam pri tem še dogajajo večkrat nepotrebne sitnosti, je sklenila „Kmetijska družba“, napraviti skupno prečelo za taka dovoljenja na višje oblasti za tiste posestnike, ki so na tem zainteresirani. Vsi tisti torej, ki hočejo imeti vsaj za časa zorenja raznih sadežev dovoljenje za streljanje ptic, naj se priglasi do 26. t. m. v pisarno kmetijske družbe ulica Jurij Galatti 14. II, ali pa tudi potom pristojnih gospodarskih svetov.

Poseben vlak za obiskovalce Adria — razstave na Dunaju. Od 2. na 3. dan avgusta 1913. bo vozil na progi Trst c. kr. d. ž. — Dunaj, zapadni kolodvor, čez Goričko državni kolodvor, Jesenice, Celovec, Seizthal, Amstetten poseben vlak za obiskovalce Adria razstave s 25% vozninskim znižanjem za vožnjo na Dunaj in nazaj na razdalje preko 100 km. Vozninsko znižanje se dovoli za II. in III. razred od vseh postaj proge, kjer vozi poseben vlak, in od postaj stranskih prog, ki so razvidne iz zadnjih lepakov, na ta način, da se plača za vožnjo na Dunaj polovični vozni listek osebnega vlaka in ob enem za povratek cel vozni listek osebnega vlaka. Z voznimi listki se sme voziti na vožnji tja s postaj, kjer se vstavlja poseben vlak, le s tem posebnim vlakom, glede drugih prog in na povratku pa z voznorednimi osebnimi vlaki, pri čemer je dovoljena uporaba brzovlaka proti plačilu v tarifi določenega doplačila za brzovlake. Podrobni podatki so razvidni iz zadnjih lepakov in se zvedo v vseh postajah na progah, ki prihajajo v poštev.

Tržaška mala kronika.

Trst 15. julija.

Poizkušen samoumor. Danes dopoldne se je hotel 17letna Ana Kavčič, stanujoča v ul. Madonna št. 14, na ulici pred hišo št. 4 v ulici Scorzeria zastrupiti s karbolno kislino. Pohiteno zdravnik rešilne postaje je dal prvo pomoč in jo potem dal odpeljati v bolnišnico. Vzrok samomorilnemu poizkusu — nesrečna ljubezen.

Nezvesta služkinja. V ulici Galileo Galilei št. 73 stanujoča Lucija Pugliesi je ovdela policiji, da je izginil bankovec za 100 K. Povedala pa je obenem, da sumi, da je njena služkinja, 20letna Ana Kršlinova, iz Dola pri Hrastniku, morda ukradla bankovec. Ko so preiskovali dekle stvari, so res našli v njenem krilu, ki je viselo na nekem obešalniku, bankovec. Kršlinova je trdila, da je bankovec našla na tleh in

da ga je zato vteknila v oni žep, da bi ga dala potem gospodinjti, ki je tedaj ni bilo doma. Ker se je policiji zdelo stvar neverjetna, je Kršlinovo vteknila v zapor.

Društvene vesti.

Slov. akad. fer. društvo „Balkan“ ima svoj redni občni zbor v sredo, 23. t. m. Kraj se naznanja pravočasno.

Nar. del. organizacija

Intervencija pri c. kr. namestniku. Kakor smo že sporočili, sta včeraj v zadevi obrtnega šolstva intervenirala strokovna tajnika NDO Brandner in Mrak pri c. kr. namestniku princu Hohenloheju. Pri tej priliki sta se strokovna tajnika na podlagi aktov prepričala, da se nahaja vprašanje obrtne šole v takem štadiju, ki absolutno ne bi več opravičeval protestne akcije proti namestništvu. Vodstvo NDO in zaupniški sestanek sta z ozirom na to sklenila, da opustimo nameravan protestni shod. Toliko za sedaj v vednost našemu občinstvu. Več pa iz umljivih taktičnih razlogov za sedaj ne spada v javnost.

Podružnica NDO pri Sv. Jakobu. Danes, v sredo, ob 8 zvečer, odborova seja v društvenih prostorih NDO pri Sv. Jakobu.

Šentjakobski delavci naj blagovole plačevati članske prispevke v tamkajšnjih društvenih prostorih NDO (blizu „Jadrana“) in sicer vsako soboto od 5 do 8 zvečer, ob nedeljah od 10 do 12 dopoldne in ob ponedeljkih od 5 do 8 zvečer.

Vesti iz Goriške.

To in ono s Krasa. — Iz Povirja. — V soboto se je priklatti k nam steval pes, ki je obgrizel kakih 6 otrok in več psov. Ali so ga pa že vjeli in pobili, mi do danes ni znano. Vsekakor zanimivo vprašanje bi bilo ob tej priložnosti, kako je možno, da je v Avstriji relativno toliko slučajev stekline. Angleška n. pr. je z raznimi strogo izvršujočimi se naredbami takorekoč onemogočila širjenje te strašne bolezni. Ne bilo bi napačno, ako bi se tudi pri nas resneje razmišljalo, kako priti v okoliščini, ki so tako nevarne. Ta slučaj nam pa kaže, kako previden mora biti človek v toplem letnem času, da ga nenadoma ne zadene nesreča. Neprecenljiva vrednost Pasteurjevih zavodov (pri nas na Dunaju) se kaže ravno pri nas najjasnejše. Koliko napadenih je že vrnilo se ozdravljenih zopet domov!

Včerajšnje volitve so pri nas pokazale, da je ljudstvo sito večnih volitev. Le četrtina volitev se je udeležila volitev. To bodi jasen memento poslancem, da je skrajni čas, da začne s delom za blagor ljudstva, ne pa da samo begajo nevedneže s svojimi puhlimi frazami in nesramnimi osebnostmi. Boje za tista takolimenovana „načela“ denite gospodje v žep in pomagajte nam, da ne bomo, kljub vsemu pisarjenju, polagoma umirali. Toliko v vednost.

Iz Slivnega. Ravno na god naših blagovestnikov sv. Cirila in Metoda sta bila vprežena v sladki zakonski jarem g. ca Marjetica Sericeva in g. J. Žigon. Hudomušni svatje so nabrali iz same škodoželjnosti 1043 K za našo prekoristno šolsko družbo. Vsem vrtilim darovalcem iskrena hvala! Mladoporočencema pa obilo sreče in uspeha! Živeli! Denar je bil poslan družbenemu vodstvu v Ljubljano.

Tel. dr. Sokol v Mavhinjah. Vadi-teljski zbor je sklenil prirediti drugi društveni javni telovadni nastop dne 24. avg. t. l. na „Sokolskem Trgu“. Toliko na znanje bratskim kakor tudi narodno-rodoljubnim duštvom okoliša z željo, da bi se pri morebitnih svojih prireditvah na to ozirala. Podrobnosti o svojem času! Za danes samo: tega dne vsi v Mavhinje! — Nazdar!

Vesti iz Istre.

Iz Pule, 14. t. m. Na tukajšnjih srednjih šolah so se vršili te dni maturitetni izpiti. Na gimnaziji se je prijavilo 12 kandidatov in 4 kandidatke. Med kandidati sta bila dva Hrvata: Alalč-Aličević in Cuzzi, in pet Slovencev: Bekar Vellmir, Časner Ervin, Dolničar Janez, Favetti Danilo in Godnik Vekoslav. Ostali so bili: 2 Italijana, 1 Poljak in 3 Nemci.

Med kandidatkinjami je bila ena Slovenka: Olga Legiša, 2 hčeri čeških starišev 1 Nemka.

Sloveci so vsi dobro položili izpit; dva Slovenca sta bila proglašena zrelima z „eno-

M. Aite nasledniki

Trst, ulica Nuova 36—38.

Podpisana naznanjava slovenskemu občinstvu, da sva prevzela na lastni račun dobro znane manufakturne trgovine M. Aite. Ker so bile gori imenovane trgovine nama izročene z velikim izberom vsakovrstnega manufakturnega blaga in z najboljšimi pogoji, smo v stanu prodajati po jako znižanih cenah, in sicer nižje od vsake največje konkurence.

Dohajajo nam vsak dan velike množine vsakovrstnih manufaktur iz najboljših tovarov, zato zagotavljamo za najboljšo postrežbo.

Za obilen obisk se priporoča kot Slovenca

A. Milič F. Šušmelj.

Franjo Stančič

Trst - ulica Media št. 17 - Trst

priporoča svoje

trgovino jestvin in kolonijalnega blaga

katera je vedno oskrbljena s svežim in prvovrstnim blagom

Anton Žerjal - Trst

priporoča svoje

trgovine jestvin

ulica Commerciale 18, s podružnico ulica Istria 66 (Carbola zgornja). - Prodsja se žito, oves, koruza in raznovrstne otrobi ter moka tudi na debelo.

Dr. Korsano

Specijalist za sifilitične in kožne bolezni

ima svoj ambulatorij

v Trstu, v ul. San Lazzaro št. 17, I.

(Palazzo Diana)

Za cerkvijo Sv. Antona novega.

Sprejema od 12. do 1. in od 5¹/₂ do 6¹/₂ pop.

ANTON BARUCCA

MIZARSKI MOJSTER

Trst, ulica San Francesco d'Assisi 2

Specijalist za popraviljanje

roulet na oknih.

Na željo se menjajo pasovi in zmeti.

mašji za popolno dele in se ne bolj konkurence.

Alojzij Povb

slovenski

urar in zlatar

V TRSTU

ulica del Rivo št. 26

(na trgu pri Sv. Jakobu)

Podpirajte družbo

SV. CIRILA IN METODA!

Ljudska hranilnica in posojilnica v Trstu

registrovana
zadruga z ne-
omnjenjo zav.

sprejema hranilne vloge 4 1/2 %

in jih obrestuje po 4 2/3 %

po 4 3/4 % na dvamesečno, po 5 % na šestmesečno odpoved;

daje zadrugnikom posojila po 6 % na poroštvo ali na vknjižbo

proti odplačevanju v mesečnih, četrtletnih ali drugače določljivih obrokih.

Urađuje se vsak delavnik od 9 do 12 dopoldne in od 3 do 5 popoldne.

V lastni hiši — ulica Torre bianca št. 21.

TRGOVINA IZGOTOVLJENIH

OBLEK

za moške, ženske in otroke

Obleke po meri.

CENE IZREDNO NIZKE.

BOHINEC & Co

(za cerkvijo sv. Antona novega)

Ulica della Torre 2

TRST

ulica San Lazzaro 17.

Od avgusta naprej
v ulici

Ponterosso 8

vogal ul. Nuova 13.

glasnostjo“. Pravijo, da sta zaslužila odliko ali zdi se, da nemška komisija hrani „odliko“ le za svoje!

Tudi Slovenka je dobro položila zrelostno skušnjo.

Na realki je maturiralo 13 kandidatov, med njimi Slovenec Galovič in Hrvat Sudar, ki sta dobro položila skušnjo. Na gimnaziji sta padla dva kandidata na 6 mesecev in na realki eden na eno leto; propali so vsi Italijani.

Iz Pule. (Zagonetna afera). V hiši okrajnega glavarstva stanuje policijski agent Dardi s ženo in tremi otroci. Žena opravlja posle vratarice tega urada. Za svoje otroke briga pa se proketo malo, ker ima baje druge misli. Mož ima že prek 40 let, a ona še le 25. Pri tem pa je lepa in ni čuda, da bolj pazi na druge moške, nego pa na svoje otroke. Ti poslednji so hodili po cesti in po privatnih hišah brez vsakega nadzorstva. Pred nekaj dnevi je prišla najmlajša deklica, ki je le 6 let, zopet iz posestva domov. Otrok je bil ves iz sebe in razburjen. Vsi se v njej od zdravniške preiskave, in glej: dekle je bilo od nekega pohotnega posiljenca in na vrh tega pa še okuženo venerično. — Otrok se nahaja sedaj v bolnišnici. Danes pa se je konstatiralo, da si je otrok tudi že oči okužil. O tem dogodku ni prišlo v javnost ničesar, a zakaj?

Zločinec je nepoznan, ker dekle je povedalo le, da je bilo v neki gostilni na njenem navadnem posetu in da jo je nek clovek izvalil nekam na podstrešje dotične hiše in jo tam posilil. — Govori se marsikaj, toda mora se molčati.

Ali je gospodu dr. Mlekužu kaj znano o tem? Zakaj ta molk? Povedali bi tu nekaj, a za danes molčimo. O stvari bomo še poročali.

Slovensko pevsko-zabavno in podporno društvo v Puli sklicuje svoj prvi občni zbor v nedeljo, dne 13. julija 1913, ob 5 popoldne v prostorih Kreditnega in ekskomptnega društva (Via Carducci). — Dnevni red: 1. Pozdrav sklicateljev; 2. Čitanje pravil; 3. Vpisovanje članov; 4. Volitev odbora; 5. Slučajnosti.

K mnogobrojni udeležbi vabi vse doslej vpisane člane kakor tudi vse one Slovence v Puli, kateri bi želeli pristopiti k društvu. — Pripravljali odbor.

Iz Ospa. Pevsko-bralno društvo „Domovina“ se zahvaljuje bratskim društvom „Straži“ iz Plavij in društvu „Obmejni straži“ in Štramavja, ki sta sodelovali pri pripravi, ki se je vršila dne 6. julija t. l. v zanimivem in krasnem „Gradcu“.

Najpristnejše se zahvaljujemo gosp. nadučitelju Josipu Bertoku, ki se je toliko trudil, da je tako slajno uspela veselica. Enako se zahvaljujemo gosici učiteljici Zorki Kraševci na lepem petju, Mariki Vovkovi na njeni pristrčni deklamaciji.

Druge slovenske in hrvatske dežele.

Klub naprednih slovenskih akademikov v Celju priredi o priliki svoje petletnice v četrtek, dne 17. t. m. ob 8 zvečer v ruščici sobi celjskega Narodnega doma slavnostni občni zbor s sledečim sporedom:

- 1) Pozdrav predsednika.
- 2) Referat o petletnem društvenem delovanju.
- 3) Slavnostni govor.
- 4) Slučajnosti. Poleg gg. starejših in zastopnikov narodnih društev so tem potom prisrčno vabljeni vsi, ki se zanimajo za naše delovanje. Odbor.

DAROVI.

— Ob priliki domače zabave, ki se je vršila dne 5. t. m. v narodni krčmi v ulici Lazzaletto vecchio št. 31 v prid podružnici CMD št. 5 v Trstu, so darovali za srečolov sledeči gg.: Kljuder Ivan denarnico, Kosmerlj Jakob steklenico slivovca, Besednjak Ivan vazo za cvetlice, Levičar Ivan krožnik za sadje, vazo za sladkor, Koblar Josip gostilničar steklenico slivovca, steklenico pelinkovca, zavoj slaščic, podružnica 1 svileni robc, Terčon Fran 4 kozarce, Ercigol Jakob 1 steklenico likerja, zavoj čokolade, Kocjan Ana 6 kozarcev, Pirc Fran buteljko piva, klub „Golob“ zavoj robcev, 6 krožnikov in dva živa piščanca, Turk Fran 2 vrča za pivo. Denarni darovi: Koblar Josip gostilničar, K 2, po K 1: Cijak Josip, Brian Fran, Besednjak Ivan, Bras Fran, Pleterski Josip, Petelin Josip, Sever Fran, Baša Josip, Zimic Josip.

Zimic Martin, Zagoršček Josip, 50 vinarjev; Lestan Fran, 40 vin.; Mihalj Maks. 40 vin., Pistotnik 10 vin.

— V počestitev spomina na narodni praznik sv. Cirila in Metoda so darovali zavedni domačini proseško-kontoveljski podružnici kakor sledi: 5 K Gorup, Lah, Lukša, Cibic; 3 K J. J.; 2 K Furlan, Bunc, Pertot, Leban, Zelje, N. N.; 1 K Košuta, Puntar, Kalin, Nabergol, Dolenc, Sostič, Komac, N. N., 50 vin. Adamič, 24 v. Pirjevec. V isti namen se je nabralo 6 K v Gabrovcu.

— Iz Pule so poslali naši upravi K 10-50, nabranih v počastitev praznika slovenskih blagovostnikov. Darovali so: M. Petek 2 K, ker je prejel 2 št. „Sl. Naroda“ od g. učitelja Gorjupa na Polensaku, nadalje po 1 K Jeličič, Kutin, po 60 vin. Cekič, Zubin, po 50 vin. Ramič, Simčič, Lutman, po 40 vin. Dominko, Bordon, Visentin, Lipovš, Matošević, Neimenovani K 1-80.

— Pri otroški veselici, ki se je vršila minolo nedeljo v Rocolu, so preplačali vstopnino sledeči gg.: Abramovič Emil 6 K, inž. Rado Lah 5 K, dr. Just Pertot 3 K, Sahar 3 K, po 2 K: učitelj Mršek, Sankovič Pavla, Straus, Klun, Brezovec, Mršek, uč. Gerdo, Gerdo, Počakaj; po 1 K: Zita Klun, Lah Anton, Kralj; po 60 vin.: Slamič, Joško Cvek, Hrib, Klun, Delkot, Cesar, Muha, Slamič, Opara, Volk, Sever, Mihelj, Rustja, Gerdo, Lahova, Novak, Vidmar, Miklavc, Lozer, Slamič, ga. Cuček, N. N.; 30 vin. Brezovec; po 20 vin. Kolombin, Mršek, Švigelj.

Popravek. V nedeljskem izkazu daril za paviljon CM praznika pri Sv. Ivanu je popraviti, da je g. Milčič, pekar, daroval 50 zemljic in ne krajcarjev, a dediči Gašperčič pa 1 in pol kg. sladkorja ne pa 1 tri četrt.

— Za ročalski otroški vrtec je daroval g. Josip Cink K 3. Denar hrani „Del. podp. društvo“.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 v. besede. Manjše tiskane besede enkrat v. Manjša plačila se takoj izvršujejo.

Mladenič star 29 let, v službi državne železnice kot čuvaj, želi se seznaniti z gospodično od 22—28 let staro. — Ponudbe pod „Sreča št. 1542“ s sliko na Inzeratni oddelk Edinosti. 1542

Modistinja prodaja voble odstopovanja garbirane klobake za gospe in otroke. Cena od 3 kron naprej. Forme po K 1. — Ulica Nuova 45, I. 1548

Hiša v bližini mesta, z dvema stanovanjima, vrtom, z napeljavanim plinom, proda se po nizki ceni radi odstopovanja. Naslov pove Inzeratni oddelk Edinosti pod št. 1550 1550

Trgovski pomočnik in vsajenev praktična v Trstu, se iščeta. Ponudbe poštni predal 103 Stadion. 1551

Koprivski mladeniči priredijo javen ples v nedeljo dne 20. t. m. na dvorišču gospe Ivanke Zega. Sviral bo Sokolski naraščaj iz Prvačine. 1547

Priporočila se, pod novim vodstvom, na novo urejeni hotel „Pri zlatem Jeleni“ v Gorici. Cene zmerne. 1252

Fotograf Antona Jerkiča naslov: Trst, u. delle Poste 10; Gorica, Gospoška ulica 7. 444

Prodajalnica ur in dragocenosti
G. Bucher
(ex drug Dragotina Vekjeta)
Trst (nasproti prejšnje prodaj. D. Vekjeta) **Corso št. 36.**
Bogati izbor zlatanine, srebrnine, dragocenosti in žepnih ur. Kupuje in menja stare zlato in tudi srebro s novimi predmeti. — Sprejema naročbe in popravlja vsakovrstne srebrnine, zlatanine, kakor tudi žepne ure. **DELO SOLIDNO. CENE ZMERNE.**

Francesco Buda, zlatar

Trst, ulica Scalinata št. 1.
Prodaja srebrnih in kovinskih ur, od 4 kron dalje, ubani, prstani, verižice iz ameriškega double zlata izključno po prilicnostnih cenah. Prodaja, kupuje in menjuje zlato, srebro in dragocenosti.

Tvrdka BUDA more prodajati po neregno nizkih cenah, ker ne izdaja velikanskih svot za luksurijsne prostore, razsvetljavo itd. itd., kar mora kousno vse plačevati kupovalec.

ČITAJTE V VAŠO LASTNO KORIST!

V današnjih težavnih razmerah **zamoreto obogateti le s srečko! TURŠKA SREČKA** je v to svrhu prva in najpriporočljiva srečka, ker ima šest žrebanj vsako leto, ker znašajo glavni dobitki vsako leto 400.000, 400.000, 400.000, 200.000, 200.000 in 200.000 zlatih fr. ker vsaka srečka mora zadeti najmanj 400 frankov, ker je tedaj zanjo izdan denar varno naložen kot v hranilnici, **Pozor!** Prihodnje žrebanje se vrši 1. avg. 1913. Glavni dobitek 400.000 frankov. Po žrebanjih izhajajo slovenska poročila o vzdignjenih številkah! **VAŽNO!** Sprejemajo se tudi priglasila k nakupu srečk avstr. drž. razredne loterije! Natančnejša pojasnila pošlje vsakomur brezplačno. **Češke industrijske banke glavno zastopstvo v Ljubljani.** Sprejmejo se provizijski zastopniki pod ugodnimi pogoji.

Priporočljive tvrdke.

Pohištvo in tapetarije po že znanih cenah, katere se ne dobi drugje. Spalne sobe iz vsakovrstnega lesa, rezane od 380 kron naprej. Jedilne sobe od 440 kron naprej. Nova zloga S. ERD, ul. Squero nuovo 7, I. nadst. na strani poštna palače. Po dogovoru olajšanje plačevanja. 1468

Kupujem železo, stare kovine: Anton Cernaca Trst, ulica Olmo št. 12. 1730

FRAN RUPNIK, krojaški mojster, Trst, ulica Geppa št. 10, I. n. 906

Urarna in zlatarna v Trstu, ul. Settefontane št. 10. P. c. najnižjih cenah se popravljajo ure in zlati predmeti. Popravljajo se budilnici z garancijo po K 1.—. Čisto Squadrani. 906

Izpadle las kupujem ter izdelujem vsakovrstna najmodernejša lasna dela. ANDREJ ROJIC, ul. Acquedoto 20. 1752

Prva slovenska mirolilnica v Trstu

Alojz Saletelj
ulica Carradori 18, v bližini gostilne NDO.
Zaloga barv, čopičev, mrežic za plin, predmetov iz gumija, sveč, mila, parfumov, mineralnih vod itd.
Izvršujejo se pošiljke petroleja v originalnih posodah in drugo.

POZOR! 50000 parov čevljev

4 pari čevljev le za K 9—franko.
Zaradi likvidacije mnogih velikih tovarov dobil nalog, da prodam veliko množino čevljev globoko pod proizvodnimi cenami. Prodajam torej vsakomur
2 para moških in 2 para ženskih čevljev na trakove.
rjavo ali črno usnje, galoš. z močno nabitimi podplati najnovejša fazona, velikost št. po cm. Vsi štirje pari stanejo le K 9—! Razpošiljatev po povzetju
S. Urbach, eksport čevljev, Krakovo 2.
Zamenjava dovoljena, tudi denar nazaj.

Avtoriziran elektrotehniški mehanik

Vittorio Ban Trst, ulica delle Poste št. 9. — Telefon šte. 362/VIII. —
PREVZEMAJO SE INSTALACIJE električnih luči, motorjev, električnih zvoncev, telefonov in strelovodov.
Bogata zaloga svetilk in mrežic najboljših znamk.
Oskrbovanje električne razsvetljave in zvoncev, dvigal, telefonov. — Poseben oddelek za popravila v precizijski mehaniki.

Odlikov. mlini LOSONCZ & HATVAN

akc. družba Bors. Misk. & Debrec. Istvan
Največja mlinska obrt Avstro-Ogrske. — Izdeluje vsak dan 70 vagonov. — Akcij. glavnica in reserve 10 mil. K.
Mlini rekonstruirani in spopolnjeni po najmoder. tehniki, izdelujejo najboljše vrste moka.
Glavna zaloga za Trst, Furlanijo, Istro in Dalmacijo
F. LENTIC, TRST, ULICA FELICE VENEZIAN ŠT. 5. — TELEFON 26-42

Tržaška posojilnica in hranilnica

Poštno hranilnični račun 16.004.

Posojila daje

na vknjižbo, na menice, na zastave in na amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru.

Eskomptuje trgovske menice.

Hranilne vloge

sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obreštuje po

4 1/4 %

Večje stalne vloge in vloge na tekoči račun po dogovoru. Rentni davek plačuje zavod sam. Vloga se lahko po eno krono. Oddaja domače nabiralnike (hranilne pušice).

registrovana zadruga z omejenim poročtvom. Trst, piazza Caserma šte. 2, I. (v lastni palači — vhod po glavnih stopnjicah).

Telefon šte. 952.

Ima varnostno celico (safe deposits) za shranbo vrednostnih listin, dokumentov in raznih drugih vrednosti, popolnoma varno proti vlamu in požaru, urejeno po najnovejšem načinu, ter jo oddaja strankam v najem po nizkih cenah.

Stanje vlog nad 10 milijonov.

URADNE URE: od 9 do 12 popoldne in od 3 do 5 popoldne. Izplačuje se vsak delavnik ob uradnih urah.

Pozor!

Opoldne in zvečer abonement, zelo ugodno. Izberna kuhinja in budjejeviške pivo (nile glavobola). Zmerne cene.

Restavracija-Hôtel Balkan (Plazza: Caserma)